Elektronisch factureren

Weg met pen en papier!

Niemand ziet ze graag komen: facturen. Maar ook facturen uitsturen is geen pretje, met al die handmatig in te vullen paperassen. De hele papierhandel doen verdwijnen kan de pijn misschien een beetje verzachten. In de toekomst kan alles immers elektronisch gebeuren. Een toekomst die de laatste maanden heel wat dichterbij is gekomen...

Bijna niemand ontsnapt aan facturen. Wie af en toe iets koopt, een telefoonabonnement heeft, gebruik maakt van gas-, elektriciteits- of watervoorziening krijgt geregeld een factuur in de bus. Bedrijven en zelfstandigen hebben uiteraard veel meer te maken met facturen. Facturen die je ontvangt zijn niet alleen niet prettig omdat je ze moet betalen, maar voor wie er heel veel aankrijgt, betekent het ook een serieuze administratieve rompslomp: in grotere bedrijven zijn er mensen die de hele dag niets anders moeten doen dan binnenkomende facturen inbrengen. Een factuur die binnenkomt, kost dus ook nog een stuk meer dan het bedrag dat aan de leverancier betaald moet worden. Omgekeerd kost een factuur uitsturen ook flink wat geld. Volgens onderzoek van de adviseursgroep PriceWaterhouseCoopers (PWC) kunnen de kosten van één factuur oplopen tot € 75, en zelfs in de beste gevallen kost een factuur aan degene die ze uitschrijft nog altijd minstens € 1. Facturen moeten immers afgedrukt en verstuurd worden en daar komt meestal nog handenwerk bij kijken. Papieren facturen verdwijnen bovendien al eens ergens onderweg, worden makkelijk kwijtgespeeld, enzovoort. Met als gevolg dat er een nieuwe factuur aangemaakt moet worden, en ook dat kost weer tijd en geld.

Top of flop?

Een deel van deze problemen kan opgelost worden door gewoon geen factuur meer te sturen. Een aantal nutsbedrijven doet dat bijvoorbeeld al: als je betaalt per domiciliëring, krijg je voor je gas- en elektriciteitsverbruik geen maandelijkse factuur meer. Het geld gaat gewoon zo van je rekening, en één keer per jaar krijg je een totale afrekening. Bij vaste maandelijkse bedragen is dat voor een gewone consument niet zo'n punt en het nutsbedrijf spaart er veel geld mee uit. We mogen verwachten dat ook andere bedrijven, die enorm veel facturen moeten uitschrijven, vroeg of laat deze stap gaan zetten. De diensten bij sommige telecombedrijven zoals Belgacom, Proximus en Mobistar om op het internet je facturen en verbruik te kunnen opvolgen en nakijken, zijn zeker een stap in de goede richting. Of er ooit een tijd komt dat je als particulier geen enkele papieren factuur meer in je bus krijgt, is natuurlijk nog een andere zaak.

Voor bedrijven nadert dat moment echter met rasse schreden. Bedrijven hebben voor hun boekhouding immers wél facturen nodig. Voor hen volstaat het niet dat ze die ergens op de website van hun leverancier kunnen bekijken en omgekeerd kunnen ze de facturen die ze uitschrijven niet gewoon alleen maar voor hun klanten zichtbaar maken op hun eigen site. Bedrijven zullen altijd facturen moeten blijven uitwisselen. Maar dat hoeft niet echt fysiek te gebeuren. Het kan ook elektronisch: een leverancier maakt in zijn boekhoudpakket een factuur op en stuurt die over het internet of op een andere manier naar zijn klant. Deze ontvangt het bestand en leest het automatisch in in zijn boekhouding. Dat klinkt heel eenvoudig, maar in de praktijk is het een stuk complexer. Ten eerste is er de wetgeving. In theorie mag en kan elektronisch factureren al een aantal jaar in België. In de praktijk was de procedure echter zo lastig dat naar verluidt slechts een negental bedrijven effectief de toelating gevraagd hebben om het te doen. Tot begin dit jaar moest je immers een speciale toelating vragen aan het Ministerie van Financiën om elektronisch te mogen factureren. Een bedrijf dat veel facturen verstuurde of ontving, moest als belangrijkste partij eerst die toelating krijgen – wat enkele maanden kon duren – om dan met zijn klant of leverancier een overeenkomst te tekenen. Dit

is op zich al omslachtig, maar in de toelating van het ministerie stonden ook nog een aantal voorwaarden. Zo mocht het eigenlijke verkeer slechts via één bepaald protocol verlopen. Voor de meeste bedrijven werd elektronisch factureren daarmee zo omslachtig, ingewikkeld en duur dat ze het liever bij de traditionele manier hielden.

Laat een ander het werk doen

De Europese Unie heeft eind vorig jaar echter een richtlijn uitgeschreven die bepaalt dat elektronisch factureren ten laatste op 1 januari overal in de EU mogelijk moet zijn. Handig is dat er nu verschillende partijen een factuur ter beschikking mogen stellen: de leverancier, de klant (volgens het zogenaamde self billing principe, waarbij je zelf een factuur uitschrijft) of een derde partij die als outsourcer optreedt. Ook interessant is dat er nieuwe richtlijnen zijn voor het opslaan en archiveren van facturen: de facturen moeten nog wel een tijd bewaard worden – waarbij elk land mag beslissen hoe lang juist – maar de plaats waar dat gebeurt, is in principe vrij. De bedrijven moeten er alleen voor zorgen dat de facturen onmiddellijk ingekeken kunnen worden als een bevoegde instantie dat vraagt. Dit lijkt maar een detail, maar voor elektronische facturatie is het belangrijk dat de opslag niet per se bij het bedrijf zelf moet gebeuren. Zeker kleinere of middelgrote bedrijven zullen niet zelf een systeem voor elektronische facturatie opzetten, maar een beroep doen op een derde partij, voor de afhandeling én de opslag. Deze derde partijen zullen vaak werken volgens het ASP-model (Aplication Service Provider), waarbij het bedrijf in kwestie alleen via het web toegang heeft tot de toepassing en het archief dat op de servers van de derde partij staat.

Voor één keer was ons land er snel bij om de richtlijn van de Europese Commissie uit te voeren. Zoals gezegd mocht elektronisch factureren in principe al langer in België, maar in navolging van de richtlijn is de procedure nu een pak eenvoudiger en soepeler geworden. Bovendien zijn we zeer verheugd dat België de richtlijn vrij liberaal heeft geïnterpreteerd. Niet alleen mogen bedrijven nu een beroep doen op derde partijen om de concrete afhandeling van de facturenstroom te regelen en om de facturen te archiveren (voor zover deze derde partijen uiteraard van de administratie toestemming hebben gekregen om als derde partij op te treden). Ook hoeft het verkeer niet per se via één bepaald protocol te verlopen.

Vooral handig voor bedrijven die beroep doen op een derde partij, is dat ze geen individuele toestemming meer moeten aanvragen bij het Ministerie van Financiën. Het volstaat dat ze hun lokale BTW-kantoor met een standaardformulier ervan op de hoogte brengen dat ze hun facturatie – in- en/of uitgaand – geheel of gedeeltelijk elektronisch gaan doen. Als ze met nieuwe of andere klanten of leveranciers ook elektronisch willen gaan factureren, hoeft dat ook niet meer gemeld te worden omdat de derde partij toch alles bijhoudt.

De nieuwe regeling zal er zeker voor zorgen dat er meer en meer bedrijven elektronisch gaan factureren.

Omdat het zowel administratief als technisch veel eenvoudiger én goedkoper kan, is elektronisch factureren niet langer alleen iets voor echt grote bedrijven.

Ook de bestaande patstelling wordt doorbroken bij deze grote bedrijven: omdat hun kleinere leveranciers of klanten toch niet elektronisch konden factureren, was het voor hen ook niet echt rendabel om een puur elektronische boekhouding te voeren. Nu kunnen grote bedrijven wél aan hun leveranciers en klanten vragen om aan elektronische facturatie te gaan doen, zodat de hele zaak waarschijnlijk in een stroomversnelling zal terechtkomen.

— Bruno Koninckx —

ELEKTRONISCH FACTUREREN GOED VOOR ELECTRABEL ...

In de praktijk

Er zijn verschillende modellen om aan elektronische facturatie te doen. Eén manier is om de facturen gewoon vanuit je bestaande boekhoudpakket te laten vertrekken en rechtstreeks naar je klant te sturen. De belangrijkste boekhoudpakketten in ons land zijn hier (bijna) klaar voor, meestal met een extra module. Isabel [www.isabel.be], dat al langer elektronische betaaloplossingen biedt aan bedrijven, heeft ook een module voor elektronisch factureren, namelijk e-invoice. Belangrijk is wel dat een factuur vertrekt in een formaat dat ook door de software van de klant herkend wordt. Daar zorgt Isabel voor, en een bedrijf als TIE [www.tie.be] zorgt dat er modules bestaan om alternatieve formaten om te zetten naar een meer algemeen herkenbaar formaat. TIE heeft ook oplossingen voor bedrijven om hun elektronische facturen op een veilige en wettige manier te archiveren. Een andere manier om aan elektronisch factureren te doen, is werken met een derde partij, een zogenaamde outsourcer. Zo'n outsourcer vervult eigenlijk een bemiddelingsrol: een bedrijf stuurt zijn uitgaande facturen naar de derde partij, die de facturen omzet in een algemeen herkenbaar formaat en weer verder stuurt naar de klant voor wie de factuur bestemd was. Alles verloopt hier over het internet. De outsourcer houdt meestal ook een archief bij van de facturen. Het bedrijf dat deze facturen uitstuurt, kan via het internet altijd aan zijn facturen geraken. Dit model is vooral aantrekkelijk voor kleinere bedrijven die niet willen of kunnen investeren in een oplossing die volledig bij henzelf draait. Bedrijven die als derde partij optreden zijn onder andere Tectrade [www.tectrade.be] en Aditel [www.aditel.be], hoewel de oplossing van deze laatste ook bij een bedrijf zelf geïnstalleerd kan worden.

ADITEL

isabel

TIE

tectrade